

Khoá giữa kỳ Giải tích 1 (14/12/2021)

Phạm Ngọc Hải 09/07/2003 21002139

K66A5 SBD: 31

Đề 1.

Câu 1. Chứng minh các hạn sau bằng định nghĩa.

a) $\lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{\cos n}{n} = 0$

Đặt $a_n = \frac{\cos n}{n}$

Xét $|a_n - 0| = \left| \frac{\cos n}{n} \right| < \frac{2}{n} < \varepsilon$ vì $|\cos n| \leq 1$ với $\forall n$

$$\Leftrightarrow n > \frac{2}{\varepsilon}$$

Vậy với $\forall \varepsilon > 0$, $\exists n_0 = \left[\frac{2}{\varepsilon} \right] + 1$ sao cho với $n > n_0$ thì $|a_n - 0| < \varepsilon$
hay $\lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{\cos n}{n} = 0$

b) $\lim_{x \rightarrow 2} (x^2 - 4) = 0$

Giả sử có $\varepsilon > 0$ bất kỳ

Xét $|(x^2 - 4) - 0| = |x^2 - 4| = |x - 2| \cdot |x + 2| < \varepsilon$

Khi $x \rightarrow 2$ thì $|x - 2| \cdot |x + 2| < \varepsilon$

$$\Leftrightarrow |x - 2| < \frac{\varepsilon}{4}$$

Vậy với $\forall \varepsilon > 0$ tùy ý, $\exists |x - 2| < \frac{\varepsilon}{4}$ mà luôn $|(x^2 - 4) - 0| < \varepsilon$

hay $\lim_{x \rightarrow 2} (x^2 - 4) = 0$

Câu 2. Xét sự hội tụ của dãy $\{a_n\}_n$. Nếu hội tụ, tìm giới hạn của dãy

$$\begin{cases} a_1 = 1 \\ a_{n+1} = \frac{-1}{a_n + 3} \quad (n \geq 1) \end{cases}$$

+ Ta chứng minh dãy giảm bằng phương pháp quy nạp.

$$a_1 = 1 \quad a_2 = -\frac{1}{4} \Rightarrow a_1 > a_2.$$

Phạm Ngọc Hải

09/07/2003

21002139

K66A6

SBD: 31

+ Giả sử ~~$a_k < a_{k-1}$~~ , $a_k < a_{k-1}$

+ Ta chứng minh $a_{k+1} < a_k$ là đúng.

Thật vậy, $a_k = -\frac{1}{a_{k-1}+3}$

$$a_{k+1} = -\frac{1}{a_k+3}$$

Theo giả thiết quy nạp, $a_k < a_{k-1}$

~~$$\begin{aligned} \Leftrightarrow a_{k+1}+3 &< a_k+3 \\ \Leftrightarrow \frac{1}{a_{k+1}+3} &> \frac{1}{a_k+3} \\ \Leftrightarrow \frac{1}{a_{k+1}+3} &< \frac{-1}{a_k+3} \end{aligned}$$~~

$$a_k < a_{k-1} \Leftrightarrow a_k+3 < a_{k-1}+3$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{a_k+3} > \frac{1}{a_{k-1}+3}$$

$$\Leftrightarrow \frac{-1}{a_k+3} < \frac{-1}{a_{k-1}+3}$$

$$\Leftrightarrow a_k$$

$$\Leftrightarrow a_{k+1} < a_k \quad \square$$

Vậy ta chứng minh được $\{a_n\}$ là dãy giảm. (1)

⊙ Ta chứng minh $\{a_n\}$ bị chặn dưới.

$$\text{Có } a_1 = 1 > -1$$

Giả sử $a_k > -1$, ta chứng minh $a_{k+1} > -1$.

Thật vậy.

$$+ a_{k+1} = \frac{-1}{a_k+3}$$

$$+ \text{Có } a_k > -1 \Leftrightarrow a_k+3 > -1+3=2 \Leftrightarrow \frac{1}{a_k+3} < \frac{1}{2} \Leftrightarrow \frac{-1}{a_k+3} > \frac{-1}{2}$$

$$\Leftrightarrow a_{k+1} > \frac{-1}{2} > -1 \quad \square$$

Vậy $\{a_n\}$ bị chặn dưới bởi -1 . (2)

⊙ Từ (1) và (2) $\rightarrow \{a_n\}$ là dãy hội tụ.

⊙ Tính giới hạn. Giả sử $\lim_{n \rightarrow \infty} \{a_n\} = a$.

Phạm Ngọc Hải

09/07/2003

21002139

K66 A5

SBD: 31

Ta có $a_{n+1} = \frac{-1}{a_n + 3}$

$$\Leftrightarrow a = \frac{-1}{a+3} \quad (\text{lấy lim 2 vế})$$

$$\Leftrightarrow a^2 + 3a + 1 = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} a = \frac{-3+\sqrt{5}}{2} \\ a = \frac{-3-\sqrt{5}}{2} \end{cases}$$

Vì ta chứng minh được rằng $a_{k+1} > -\frac{1}{2} \Rightarrow$ loại $a = \frac{-3-\sqrt{5}}{2}$
(phần trên)
 \Rightarrow lấy $a = \frac{-3+\sqrt{5}}{2}$

Vậy $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \frac{-3+\sqrt{5}}{2}$

Câu 3. Tính các giới hạn sau:

a) $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{3^x - x^2}{x-3}$

Bước 1:

b) $\lim_{x \rightarrow 0} (1+x^2)^{\frac{1}{e^x - 1 - x}}$

a) Xét

$$\lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{3^x - x^2}{x-3} = \lim_{x \rightarrow 3^+} \frac{3^x - x^2}{x-3} = +\infty \quad (\text{vì } x \rightarrow 3^+ \Rightarrow \begin{cases} x-3 > 0 \\ 3^x - x^2 \rightarrow 27-9=18 > 0 \end{cases})$$

$$\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{3^x - x^2}{x-3} = \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{3^x - x^2}{x-3} = -\infty \quad (\text{vì khi } x \rightarrow 3^- \Rightarrow \begin{cases} x-3 < 0 \\ 3^x - x^2 \rightarrow 27-9=18 > 0 \end{cases})$$

Vì $\lim_{x \rightarrow 3^+} f(x) \neq \lim_{x \rightarrow 3^-} f(x)$ nên không tồn tại $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{3^x - x^2}{x-3}$

b) $\lim_{x \rightarrow 0} (1+x^2)^{\frac{1}{e^x - 1 - x}}$

Phạm Ngọc Hải
KCCAS

09/07/2003

21002139

SBD: 31

Câu 4. Xét tính liên tục và khả vi của hàm số trên \mathbb{R}

$$f(x) = \begin{cases} (2x-1) \cdot \cos\left(\frac{1}{(2x-1)^2}\right) & \text{nếu } x \neq \frac{1}{2} \\ 0 & \text{nếu } x = \frac{1}{2} \end{cases}$$

Bài giải:

* TXĐ: \mathbb{R} * Xét tính liên tục

+ Với $x \neq \frac{1}{2} \Rightarrow f(x) = (2x-1) \cdot \cos\left(\frac{1}{(2x-1)^2}\right)$ là hàm số cấp $\Rightarrow f(x)$ liên tục trên $\mathbb{R} \setminus \{\frac{1}{2}\}$ (1)

+ Tại $x = \frac{1}{2}$ ta có:

$$f\left(\frac{1}{2}\right) = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow \frac{1}{2}} (2x-1) \cdot \cos\left(\frac{1}{(2x-1)^2}\right) \quad (*)$$

Đặt $u = 2x-1 \Rightarrow$ khi $x \rightarrow \frac{1}{2}$ thì $u \rightarrow 0$

(*) $\Leftrightarrow \lim_{u \rightarrow 0} u \cdot \cos\left(\frac{1}{u^2}\right) = 0$ (vì $u \rightarrow 0$ là vô cùng bé; $|\cos(\frac{1}{u^2})| \leq 1$ là đại lượng bị chặn)

Vậy $\lim_{x \rightarrow \frac{1}{2}} f(x) = f(0) \Rightarrow$ Hàm số liên tục tại $x = \frac{1}{2}$. (2)

Vậy (1), (2) $\Rightarrow f(x)$ liên tục trên \mathbb{R} .

* Xét tính khả vi.

+ Với $x \neq \frac{1}{2}$ ta có $f(x) = (2x-1) \cdot \cos((2x-1)^{-2})$

$$\Rightarrow f'(x) = 2 \cdot \cos((2x-1)^{-2}) + (2x-1) \cdot [-\sin((2x-1)^{-2}) \cdot (2x-1)^{-3}]$$

$$= 2 \cdot \cos((2x-1)^{-2}) + (2x-1) \cdot \sin((2x-1)^{-2}) \cdot 2 \cdot 2 \cdot (2x-1)^{-3}$$

$$= 2 \cdot \cos((2x-1)^{-2}) + 4 \cdot \sin((2x-1)^{-2}) \cdot (2x-1)^{-2}$$

+ Với $x = \frac{1}{2}$, ta có

$$\lim_{x \rightarrow \frac{1}{2}} \frac{f(x) - f(\frac{1}{2})}{x - \frac{1}{2}} = \lim_{x \rightarrow \frac{1}{2}} \frac{(2x-1) \cdot \cos((2x-1)^{-2})}{x - \frac{1}{2}} = \lim_{x \rightarrow \frac{1}{2}} 2 \cos((2x-1)^{-2}) \text{ là } \nexists$$

Phạm Ngọc Hải
K66 A5

09/07/2003
SBD: 31

21002139

Vì $x \rightarrow \frac{1}{2}$ thì $(2x-1)^2 \rightarrow 0$, mà $\lim_{u \rightarrow 0} \cos u$ là không tồn tại.

Vậy $f(x)$ không khả vi tại $x = \frac{1}{2}$ hay $f(x)$ khả vi trên $\mathbb{R} \setminus \{\frac{1}{2}\}$

Câu 5. Tính $y^{(2021)}(0)$ với $y = (x^2 + 3x) \cdot \cos(5x + \pi)$
Bgidi.

Biến đổi.

$$\begin{aligned} y &= (x^2 + 3x) \cdot \cos(5x + \pi) \\ &= -(x^2 + 3x) \cdot \cos(5x) \\ &= (-x^2 - 3x) \cdot \cos(5x) \end{aligned}$$

Ta có.

$$\begin{aligned} y^{(2021)}(x) &= \sum_{k=0}^{2021} C_{2021}^k \cdot (-x^2 - 3x)^{(k)} \cdot [\cos(5x)]^{(2021-k)} \\ &= (-x^2 - 3x) \cdot [\cos(5x)]^{(2021)} + C_{2021}^1 (-2x - 3) \cdot [\cos(5x)]^{(2020)} \\ &\quad + C_{2021}^2 (-2) \cdot [\cos(5x)]^{(2019)} + 0 + \dots + 0 \\ &= (-x^2 - 3x) \cdot 5^{2021} \cdot \cos(5x + 2021 \cdot \frac{\pi}{2}) + 2021 \cdot (-2x - 3) \cdot 5^{2020} \cdot \cos(5x + 2020 \cdot \frac{\pi}{2}) \\ &\quad + C_{2021}^2 \cdot (-2) \cdot 5^{2019} \cdot \cos(5x + 2019 \cdot \frac{\pi}{2}) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Vậy } y^{(2021)}(0) &= 0 - 3 \cdot 2021 \cdot 5^{2020} \cdot 1 + 0 \\ &= -6063 \cdot 5^{2020} \end{aligned}$$